

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC359 b (tweede aanvraag)
Zaaknummer Klachtencommissie 2010T579 (1)

datum uitspraak 14/07/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

de Congregatie van de Fraters van Tilburg (Congregatie Fraters CMM),
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 *verloop van de eerste compensatieprocedure*

Naar aanleiding van een eerder door verzoeker ingediend verzoek tot compensatie heeft de Compensatiecommissie - op basis van het door de Klachtencommissie in haar advies van 22 januari 2013 gegrond verklaard seksueel misbruik dat door (wijlen) [burgerlijke naam] (hierna te noemen: frater [naam]) aan verzoeker was aangedaan - op 5 december 2013 een advies uitgebracht (met zaaknummer 2013CC359). In dat advies heeft de Compensatiecommissie verweerder geadviseerd om aan verzoeker een bedrag van €80.000,- te betalen op basis van een indeling in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'. Die procedure, die heeft geresulteerd in het hiervoor genoemde advies van de Compensatiecommissie d.d. 5 december 2013, wordt hierna genoemd: 'eerste compensatieprocedure'.

1.2 *verloop van de onderhavige (tweede) compensatieprocedure*

Op 3 februari 2015 is ter griffie van de Compensatiecommissie het aanvullende aanvraagformulier ontvangen voor het verkrijgen van compensatie wegens (aanvullend) vastgesteld seksueel misbruik in de R.-K. Kerk Nederland. Het betreft seksueel misbruik dat verzoeker als minderjarige door wijlen [burgerlijke naam 2] (hierna: frater [naam 2]) is aangedaan. Als bewijs van dit aanvullende seksueel misbruik is meegestuurd het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 met zaaknummer 2010T579 (1). Bij brief van 8 december 2014 heeft verweerder verklaard het advies in voornoemd advies van de Klachtencommissie te zullen overnemen.

Voorts heeft de Compensatiecommissie meerdere brieven van de zijde van verzoeker ontvangen. Van de zijde van verweerder is ontvangen een brief van 14 februari 2015, waarin verweerder vermeldt van een inhoudelijke reactie af te zien.

1.3 Het door verweerder ingevulde antwoordformulier met bijlagen, gedateerd op 14 februari 2015, dat betrekking heeft op het onderhavige aanvullende verzoek tot compensatie is door de griffie ontvangen.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Vaststaande feiten in de eerste Compensatieprocedure:

In de eerste compensatieprocedure is de Compensatiecommissie voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie uitgegaan van de feiten en omstandigheden, zoals die door de Klachtencommissie in haar advies d.d. 22 januari 2013 waren vastgesteld en gegrond bevonden. De Compensatiecommissie heeft de in dat advies van de Klachtencommissie genoemde feiten en omstandigheden aldus samengevat in haar advies van 5 december 2013:

“Verzoeker is vanwege mishandelingen in het pleeggezin waar hij verbleef op 7 of 8 jarige leeftijd door de Raad voor de Kinderbescherming geplaatst in [internaat] in [plaats]. Na een verblijf van 2,5 jaar in [internaat], werd verzoeker teruggeplaatst in het pleeggezin. Aangezien de (ernstige) mishandelingen zich herhaalden, werd verzoeker wederom in [internaat] geplaatst, alwaar hij tot ongeveer twaalfjarige leeftijd is gebleven. Verzoeker is in [internaat] veelvuldig door wijlen [burgerlijke naam] (hierna frater: [naam]) seksueel misbruikt. Frater [naam] was vaak aanwezig in de huiskamer van het internaat en was één van de fraters die de mis verzorgden. Ook was hij surveillant op de slaapzaal van verzoeker. Bij de slaapzaal was een wasruimte en een zogenaamde ‘strafkamer’ waar het seksueel misbruik plaatsvond.

Het seksueel misbruik, dat nader is vermeld in het advies van de Klachtencommissie, vat de Compensatiecommissie als volgt samen.

Verzoeker is in de periode van eerst 2,5 jaar en vervolgens 1,5 jaar waarin hij in [internaat] verbleef frequent door frater [naam] seksueel misbruikt. Dit misbruik bestond uit het vrijwel dagelijks, in de wasruimte, aanraken en betasten van de geslachtsdelen van verzoeker en het met de vinger in de anus van verzoeker dringen ‘om te kijken of alles schoon was’. Voorts bestond het misbruik uit het vrijwel wekelijks in de ‘strafkamer’ moeten aanraken en betasten van de geslachtsdelen van frater [naam] en het moeten dulden van het betasten van de geslachtsdelen van verzoeker door hem. Daarbij werd verzoeker ook op zijn ontblote billen

geslagen met bamboestok of liniaal, terwijl frater [naam] zijn pij open had geknoopt en een ontbloot onderlichaam had. Daarnaast bestond het misbruik uit het moeten aftrekken van frater [naam] en het moeten toezien hoe frater [naam] masturbeerde. Tenslotte is aannemelijk geworden dat frater [naam] verzoeker drie keer heeft verkracht, het geen zeer veel pijn heeft veroorzaakt. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik 7 jaar oud.”

Dit seksueel misbruik heeft de Compensatiecommissie in haar advies van 5 december 2013 ingedeeld in categorie 5 als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’.

2.2 Vaststaande feiten in de onderhavige tweede Compensatieprocedure:

Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 gaat het bij de beoordeling van de aanvraag in de tweede compensatieprocedure om het navolgende seksueel misbruik dat verzoeker door frater [naam 2] is aangedaan:

Verzoeker is vanwege mishandelingen in het pleeggezin waar hij verbleef op 7 of 8 jarige leeftijd door de Raad voor de Kinderbescherming in [internaat] in [plaats] geplaatst. Na een verblijf van 2,5 jaar in [internaat], werd verzoeker teruggeplaatst in het pleeggezin. Aangezien de (ernstige) mishandelingen zich herhaalden, werd verzoeker wederom in [internaat] geplaatst, alwaar hij tot ongeveer twaalfjarige leeftijd is gebleven.

In deze periode waarin verzoeker voor de tweede keer in [internaat] verbleef, is hij seksueel misbruikt door frater [naam 2], die aldaar [functie] was. Het misbruik bestond uit tenminste drie keer anale verkrachtingen, voorafgegaan door fysieke mishandeling met een bamboestok. Het misbruik vond plaats in de kamer van frater [naam 2]. Frater [naam 2] sloeg eerst (hard) op verzoekers blote billen nadat hij hem had opgedragen om op zijn schoot te komen liggen met zijn gezicht naar de grond gekeerd. Hierna droeg hij verzoeker op om op zijn schoot te komen zitten. Vervolgens heeft hij verzoeker anaal verkracht, hetgeen leidde tot bloedverlies en veel pijn. Frater [naam 2] staakte de verkrachting niet maar ging door en drukte daarbij zijn hand over de mond van en de neus van verzoeker. Van dit beeld en dit gevoel schrikt verzoeker nog bijna iedere nacht wakker. Op deze wijze is verzoeker tenminste drie keer door frater [naam 2] verkracht. Verzoeker was bij aanvang van dit seksueel misbruik ongeveer elf maar niet ouder dan twaalf jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van het aanvullende seksueel misbruik, zoals onder 2.2 vermeld, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 met zaaknummer 2010T579 (1). Ook is ontvangen de beslissing van verweerder bij van brief van 8 december 2014, waarin voornoemd advies van de Klachtencommissie wordt overgenomen.

3.2 categorie-indeling

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

Voor de categorie-indeling dient het totale verzoeker aangedaan seksueel misbruik te worden beoordeeld. Het gaat om de vraag in welke categorie het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn totaliteit is aangedaan, dient te worden ingedeeld. Daarom dient zowel het seksueel misbruik, zoals onder 2.1 genoemd (en dat de basis vormde voor het eerste advies van de Compensatiecommissie d.d. 5 december 2013), als ook het seksueel misbruik dat in de

onderhavige (tweede) procedure aan de orde is, zoals onder 2.2 genoemd, als uitgangspunt te worden genomen voor de categorie-indeling.

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dit kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

Gelet op het totale jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 (2.1 misbruik door frater [naam] en 2.2 misbruik door frater [naam 2]) en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1 (en zoals vermeld in de uitspraak van de de Compensatiecommissie van 5 december 2013), oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is (en blijft) van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, zoals bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat, hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.2 Verzoeker en verweerder hebben in de eerste compensatieprocedure reeds de gelegenheid hebben gehad om hun standpunten omtrent de gestelde vermogensschade uiteen te zetten. In zijn algemeenheid hanteert de Compensatiecommissie als uitgangspunt dat iedere aanvrager niet meer dan één keer de gelegenheid behoort te krijgen om vermogensschade te onderbouwen. Zij baseert dit uitgangspunt op het principe van ‘gelijke behandeling’ en het principe van ‘rechtszekerheid’: andere aanvragers worden ook maar maximaal één keer in de

gelegenheid gesteld vermogensschade te onderbouwen. Niet valt in te zien waarom van dit uitgangspunt in het onderhavige geval zou moeten worden afgeweken. Daarbij komt dat in de onderhavige tweede compensatieprocedure het beoordelingskader voor de toetsing van de vraag of sprake is van vermogensschade ongewijzigd is gebleven, omdat zowel in de eerste als in de tweede aanvraag sprake is van uitzonderlijk seksueel misbruik.

Om die reden handhaaft de Compensatiecommissie haar oordeel omtrent de advisering van vermogensschade, zoals neergelegd in haar advies van 5 december 2013. De relevante overwegingen onder 4 uit het advies van de Compensatiecommissie van 5 december 2013 dienen hier als ingelast te worden beschouwd en luiden als volgt:

“4.5 Op basis van de namens verzoeker overgelegde brieven van [datum], concludeert de Compensatiecommissie dat verzoeker genoegzaam heeft aangetoond dat door hem substantiële vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen hem gepleegde seksueel misbruik.

Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoeker in zijn leven geconfronteerd is geweest met ernstige psychische/psychiatrische problemen die zijn terug te voeren op het seksueel misbruik. Zo blijkt dat verzoeker reeds in [jaartal] en [jaartal] en voorts in [jaartal] en [jaartal] opgenomen is geweest in een psychiatrische inrichting vanwege psychische/psychiatrische klachten. De psychiatrische aandoening –aldus mevrouw [naam] (verzekeringsarts) in haar algemene rapportage van [datum] – heeft geleid tot zowel een sterk verminderde psychische als lichamelijke belastbaarheid. Ook de brief van psychiater [naam] van [datum] maakt melding van een causaal verband tussen de psychische klachten van verzoeker en het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan. De somatische klachten lijken deels verweven te zijn met de psychiatrische toestand van verzoeker. Ook voor deze klachten heeft hij veelvuldig het ziekenhuis bezocht.

Recentelijk -bij brief van [datum]- is verzoeker door zijn huisarts [naam] wederom verwezen voor psychiatrische behandeling. Uit het met de verwijzing meegestuurd screeningsverslag van [datum] van psychiater [naam], verbonden aan [GGZ- instelling] blijkt dat verzoeker lijdt aan een chronische ernstige PTSS, waarvoor gecoördineerde en gespecialiseerde behandeling noodzakelijk is. Ook blijkt uit meerdere overgelegde documenten, zoals bijvoorbeeld het Adviesblad Adviseren Verzekeringsarts [naam], van [datum], als ook de brief van [Arbo organisatie] van [datum] van [naam] (bedrijfsarts) aan de psychiater, dat verzoeker ter structurering arbeid nodig had, maar dat het dilemma zich voordeed dat verzoeker zich kapot werkte, met schade aan zijn gezondheid als gevolg. Dat verzoeker naast zijn reguliere werk ook additionele werkzaamheden verrichtte kan vastgesteld worden op basis van de verklaring van [naam], HR Adviseur van de desbetreffende gemeente.

4.6 Uit de overgelegde stukken blijkt evenwel dat ook andere factoren een rol speelden bij de arbeidsongeschiktheid. Zo blijkt sprake geweest te zijn van een [aandoening], waarvoor verzoeker herhaaldelijk is geopereerd en blijkt nadien sprake te zijn geweest van een ernstige [aandoening], die heeft geleid tot een [operatie], waardoor verzoeker thans is aangewezen op speciale [behandeling]. Ook is vast komen te staan dat verzoeker eerder lichamenlijk is mishandeld in het pleeggezin waar hij was geplaatst.

Of en in welke mate deze lichamenlijke aandoeningen gezien moeten worden in het licht van het trauma van het seksueel misbruik, kan de Compensatiecommissie niet beoordelen. Evenmin is precies na te gaan hoe het leven van verzoeker verlopen zou zijn indien het seksueel misbruik niet zou hebben plaatsgevonden. Wel is voldoende aannemelijk geworden dat het seksueel misbruik van dien aard is geweest dat het een grote rol heeft gespeeld bij het bovenmatig harde werken van verzoeker bij wijze van overlevingsstrategie en dat het een rol van betekenis heeft gespeeld bij de uitval voor het werk en de psychische problemen, waarmee verzoeker in zijn leven kampt. De Compensatiecommissie komt daarom tot het oordeel dat de gestelde vermogensschade slechts gedeeltelijk en bovendien tot het moment

van de [aandoening], waarvoor in [jaartal] een [operatie] is uitgevoerd, voor vergoeding in aanmerking dient komen. Aannemelijk is immers dat hij in de situatie zonder seksueel misbruik eveneens vanwege die aandoening zou zijn uitgevallen voor het werk.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €80.000,-- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden. Gelet op het feit dat verzoeker bij wijze van voorschot van verweerder reeds €17.000,- betaald heeft gekregen, resteert een te adviseren bedrag van €63.000, nu het reeds ontvangen bedrag krachtens artikel 4 van de Compensatieregeling daarvan in mindering dient te worden gebracht.”

4.3 De Compensatiecommissie komt (gelet op het in zijn totaliteit door frater [naam] en door frater [naam 2] aan verzoeker aangedaan seksueel misbruik) tot het oordeel dat verzoekers aanvraag onveranderd ingedeeld dient te worden in categorie 5 als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’. Wel kan verzoeker aanspraak maken op een aanvullende vergoeding in de vorm van smartengeld voor het feit dat sprake is geweest van seksueel misbruik verricht door twee personen en vanwege de verzwarende omstandigheden bij het door frater [naam 2] gepleegde seksueel misbruik. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dat verweerder geadviseerd dient te worden in zijn totaliteit aan verzoeker het bedrag van €87.500,-- te betalen. Gelet op het feit dat verweerder op basis van het eerdere advies van de Compensatiecommissie van 5 december 2013 reeds een bedrag van €80.000,--- aan verzoeker heeft betaald, welk bedrag krachtens artikel 4 van de Compensatieregeling in mindering dient te worden gebracht op het thans te adviseren bedrag, resteert thans een te adviseren bedrag van €7.500,--.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak een bedrag van €7.500,-- (€87.500,-- minus het reeds door verweerder aan verzoeker betaalde bedrag van €80.000,--) te betalen aan verzoeker.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. D.J. van der K. (plaatsvervangend voorzitter), mr. J. M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 14/07/2015 en is ondertekend door de plaatsvervangend voorzitter.

plaatsvervangend voorzitter,
mr. D.J. van der K.